

Fylkesmannen i Vest-Agder

Miljøvern avdelingen

Saksbehandler: Eivind Hellerslien
Tlf.: 38 17 62 11

Deres ref.: 24.02.2015
Vår ref.: 2008/6073

Vår dato: 26.03.2015
Arkivkode: 563

Norges Vassdrags- og energidirektorat - Hovedkontor
Postboks 5091 Majorstuen
0301 OSLO

nve@nve.no

Veיאני minikraftverk - uttalelse til søknad om konsesjon

Vi viser til oversendelse datert 24.2.2015. Oversendelsen gjelder søknad om vassdragskonsesjon for Veיאני kraftverk i Åseral kommune.

Kort om sakens bakgrunn

Miljøvern avdelingen gav i brev av 6.6.2006 NVE råd om å kreve konsesjon for bygging av Veיאני kraftverk. Rådet ble begrunnet med vesentlig konflikt med allmenne vassdragsinteresser.

I brev av 11.7.2006 vedtok NVE at bygging av Veיאני kraftverk var konsesjonspliktig.

Vedtaket ble påklaget og klagen ble tatt til følge hos NVE. Veיאני kraftverk fikk fritak for konsesjonsplikt den 7.2.2007. Kraftverket ble bygd i 2008, og i vedtak av 30.10.2009 fikk utbygger tillatelse til å overføre vann fra Stemtjørni uten konsesjon.

Ved tilsyn i 2010 ble det avdekket avvik mellom grunnlaget for konsesjonsfritak og faktisk bygd anlegg. I følge NVE var blant annet inntaksmagasinet volum økt fra 1000 m³ til 20 000 m³ og bar preg av å være et reguleringsmagasin. Damhøyden var økt fra 2,5 m til 5,2 m og røret for minstevannføring var plugget igjen. I brev av 6.7.2012 vedtok NVE at kraftverket trengte konsesjon etter vannressursloven § 8.

Tiltakshaver fikk frist til 15.1.2015 om å søke konsesjon for tiltaket.

Fylkesmannens vurdering

Denne saken bekrefter at uanmeldte tilsyn av kraftverk er nødvendig. Kommunen er som plan- og bygningsmyndighet sentral i behandlingen av kraftverk som har fått konsesjonsfritak. I brev til Olje- og energidepartementet av 27.7.2006 gikk kommunen sterkt imot vår anbefaling om konsesjonsplikt for kraftverket. Det er et faktum at kommunen som plan- og bygningsmyndighet ikke har vært sin myndighet bevisst og ikke fulgt opp sitt ansvar i denne saken, til tross for en aktiv rolle i prosessen fram mot konsesjonsfritak.

Det er ingen argumenter som legitimerer byggingen som er gjort i strid med tillatelsen. Da vi anbefalte konsesjonsplikt i 2006 la vi vekt på bekkens verdi som gytebekk ovenfor inntaket. I følge NVE (som har sett den ulovlige byggingen) har inntaksdammen et overflateareal på om lag 14 daa og den påvirker bekkens over en strekning på anslagsvis 200 m. Det er grunn til å tro at gytemulighetene er sterkt reduserte i den delen av bekkens som nå har hatt stillestående

vann i flere år. At gyteareal har gått tapt bekreftes av notatet fra Rådgivende Biologer AS som er vedlagt søknaden. Det går også fram av notatet at det sannsynligvis er andre tilløpsbekker til Heimra Sveigsvatn som egner seg som gytebekker.

Hvis vi hadde fått konsesjonssøknaden på høring før kraftverket var bygd ville vi åpenbart ha frarådet at det ble gitt konsesjon til anlegget slikt det nå er bygd og driftet. I notatet fra Rådgivende Biologer bekreftes det at magasinet har blitt aktivt regulert over flere år. Vi vurderer det slik at de miljøverdiene som har gått tapt som følge av den ulovlige virksomheten ikke er av en slik viktighet at det forsvarer tilbakeføring til opprinnelig planlagt anlegg.

Vi oppfordrer NVE til å stille krav om at reguleringen av inntaksmagasinet opphører. Utover dette har vi ingen vesentlige merknader til konsesjonssøknaden.

Med hilsen

Katrine Skajaa Gunnarsli (e.f.)
sjefingeniør

Eivind Hellerslien
senioringeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift.

Kopi til:

Åseral kommune	Gardsvegen 68	4540	Åseral
Vest-Agder fylkeskommune	Postboks 517 Lund	4605	Kristiansand S